

**Děkujeme za Váš zájem.
Kvůli pokrytí nákladů budeme vděční
za Váš příspěvek.**

**Kódem nabízenou měsíční částku (40 Kč)
lze přepsat na čtvrtletní (120 Kč) či roční (450 Kč)
Děkujeme!**

Na srdci

*(in)formační měsíčník vikariátu
Pelhřimov, regionu F. B. Vaňka*

3/25

Děti ze chvojnovského Spolča jdou v průvodu poprosit o přímlovu Jana Bosca, moderního světce, který je s touto farností úzce spojen.

Foto: Tereza Kostková

Téma: Varhaníci

Doporučený příspěvek 30-50 Kč

Vzpomínka na budoucnost

Jedna moje kolegyně z rozhlasu říká: „Když se stařec povede, stojí to za to.“ Navštívil jsem exprezidenta Miloše Zemana. Jako tolerantní ateista mi řekl, že když bude stát jednou před Bohem, poví mu: „Pane, děkuji ti za dnešní den. Děkuji ti za celý můj život.“

Za svůj největší hřích považuje impulzivnost. V životě politika by prý neměla mít místo. Já dodávám, že v životě žádného z nás. Rozloučili jsme se větou, nad kterou od té doby stále přemýšlím: „Je těžké vážit si sám sebe.“

Miloš Zeman mi vysvětlil, že podle marxistů je posledním stádiem kapitalismu imperialismus, ale on si to nemyslí: „Podle mě je posledním stádiem kapitalismu progresivismus. Čeká nás teď návrat k rodině. Obci. A státu.“

„Obávám se, že se mýlíte, pane prezidente,“ reagoval jsem. „Když vychýlíme kyvadlo do jedné strany, nevrátí se automaticky do normálu. Vrábí se na druhou stranu. A až teprve se může ustálit někde uprostřed. Odpovědí na extrém je pokaždé extrém, nikoli normální stav.“

Zapomněli jsme kráčet rovně. Společnost. I jednotlivci. Máme potřebu viset neustále na nějakém mantinelu. Žijeme život jako na houpačce. Od očekávání k frustraci. Od frustraci k očekávání.

V Košicích jsem navštívil jiného starce. Slovenského exprezidenta Rudolfa Schustera. 91letého muže jsem se zeptal: „Co děláš proto, že tu stále jsi?“ „Mnoho mých spolužáků a vrstevníků už dávno umřelo. Protože to vzdali. Já jsem to nevzdal. Každý den se snažím osm hodin pracovat. Oddálit stav, kdy nebudu vědět, kdo jsem. A nedávám si cíle, které můžu lehko dosáhnout.“

Kolegyně z rozhlasu měla pravdu. Když se stařec povede, stojí to za to. Máme šanci při něm zmoudřet. Je přípravou na naše vlastní stáří. A odcházení. Poohlížejme se ve svém okolí po nějakém. Nechme si vyprávět o životě. Jako vzpomínku na budoucnost.

P. Karol Gottschalk Lovaš, farář v Božejevě

Na srdci - měsíčník farností vikaritátu Pelhřimov. Za obsah odpovídá vikář P. Josef Sláčík. Redaktoři: Jan Mazanec (775 269 206, mazanec@centrum.cz), Tomáš Březina. Registrace: MK ČR E 24463.

Příští uzávěrka: 16. 3. Jedno číslo vyjde asi na 40 Kč. V nákladu 600 kusů tiskne Rain, Jindřichův Hradec. Děkujeme za příspěvky.

Výběr z liturgického kalendáře - 3/2025

2. Osmá neděle v mezidobí

4. Sv. Kazimíra

5. Popeleční středa

8. Sv. Jana z Boha, řeholníka

9. První neděle postní

16. Druhá neděle postní

17. Sv. Patrika, biskupa

18. Sv. Cyrila Jeruzalémského

19. Sv. Josefa, snoubence Panny Marie, slavnost

23. Třetí neděle postní

24. Sv. Kateřiny Švédské

25. Zvěstování Páně, slavnost

30. Čtvrtá neděle postní

Z osobností měsíce: svatý Klement Maria Hofbauer

Ačkoliv si v České republice připomínáme nezávaznou památku Klementa Hofbauera až 20. května, ve světě je slaven jeden z nejvýznamnějších evropských světců 15. března (den jeho úmrtí). Svatý Klement se narodil roku 1751 v Tasovicích na jižní Moravě do českoněmecké rodiny a dostal jméno Jan. Vyučil se pekařem, od dětství se ale toužil stát knězem. Několikrát putoval do Říma, v Tivoli se stal poustevníkem a přijal jméno Klement. Po zrušení poustevnických řádů se na čas věnoval opět pekařskému řemeslu.

Díky dobročinným lidem mohl začít studovat teologii. Roku 1785 vstoupil v Římě jako první cizinec do řádu redemptoristů, přijal kněžské svěcení a druhé jméno Maria. Skrze svoji požehnanou službu obdržel přízvisko Apoštol Varšavy a Vídně. V 57 letech byl Napoleonem vyhnán z Polska, pronásledování policií zakoušel také ve Vídni.

Celý svůj život se obětavě staral o nemocné a potřebné, zavedl zvyk navštěvovat je v jejich domácnostech. Svatořečen byl v červenci 1909. I když byl jeho život plný složitých překážek, vždy vytrval a Bůh mu ukazoval nové cesty.

(tb)

Kalendárium - náš vikaritát

Horní Cerekev a okolní farnosti

7. 3., první pátek - Počátky, H. Cerekev (17.00 adorace, zpověď, mše svatá)

27. 3., 12.00 - 18.00, Veselá, adorace Nejsvětější svátosti

29. 3., 8.30 - 16.00, H. Cerekev, Postní duchovní obnova (**viz plakát**)

Chvojnov a okolní farnosti

každý pátek, 17.30 - Chvojnov, modlitba křížové cesty.

7. 3., 18.00, mše svatá - Chvojnov, 1. pátek v měsíci (mše, adorace)

8. 3., 15.00-18.00 - Chvojnov, Spolčo na faře (6-15 let)

14. 3., 18.00 - Chvojnov, mše svatá pro rodiny s dětmi

21. 3., 17.00 - Chvojnov, adorace před Nejsvětější Svátostí, 18.00 - mše svatá

22. 3., 15.00-18.00 - Chvojnov, Spolčo na faře (6-15 let)

22. 3., 19.00 - Chvojnov, chvály (**viz plakát**)

Kamenice nad Lipou

5. 3., 17.00 - Kamenice n. L., mše svatá s udílením popelce
zpověď v postní době - vždy před mší svatou a v pátek od 16.00

Pelhřimov

1. 3., 7.30 - Živá růže

1. 3., 20.00 - modlitba celého růžence, kostel sv. Bartoloměje

5. 3. a 19. 3. - po mši (cca 18.45) biblická hodina, učebna na faře

7. 3., 22.00 - modlitby mužů, fara - sál

13. 3. a 27. 3., 19.00 - společenství žen v učebně na faře

14. 3. - 16. 3. - čtyřicetihodinová adorace v sále na faře

15. 3., 7.30 - mše sv. společenství Modlitby matek - v sále na faře

15. 3., 18.00 - Mariánské večeradlo v kostele

15. 3., 18.30 - smírné modlitby - v sále na faře

16. 3., 9.00 - tzv. „dětská“ mše svatá v kostele, po ní farní kavárna v sále na faře a hry po děti na faře

16. 3., 16.00 - chvály, kostel sv. Bartoloměje (**viz plakát**)

24. 3., 21.00 - modlitba celého růžence, kostel sv. Bartoloměje

Opožděná gratulace: životní jubileum P. Josefa Sláčíka

V nedávné době oslavil kulaté životní jubileum pelhřimovský vikář P. Josef Sláčík. Chceme mu ještě jednou popřát Boží požehnání v jeho službě a poděkovat za všechny aktivity, které se snaží rozvíjet a povzbuzovat v naší farnosti. Díky jeho úsilí se podařilo dobudovat a otevřít areál fary pro nejrůznější komunitní aktivity a setkání. Umožňuje to intenzivnější život církevního společenství i možnost zapojit se širšímu okruhu zájemců o duchovní život. Zdraví a duchovní dary vyprošují farníci. **Miroslav Březina**

P. Josef Sláčík se narodil roku 1965 ve Valašských Kloboukách.

Na kněze byl vysvěcen roku 1991. Poté působil 12 let v Netolicích, poté 13 let jako vikář v Prachaticích a roku 2017 byl jmenován okrskovým vikářem v Pelhřimově.

V době jeho odcházení z prachatické farnosti se ho redaktor Setkání ptal, na co se chce v Pelhřimově zaměřit.

P. Josef Sláčík: Nový vikariát znám zatím jenom letmo. Je mým úkolem se s ním seznámit.

Snad jen obecnou poznámku. Kněží je nedostatek a v dohledné době není možné očekávat v tomto směru prudké změny.

Vnímám to jako velkou výzvu pro daleko širší zapojení laiků do pastoračních a evangelizačních oblastí života církve. Tedy učit se větší otevřenosti pro spolupráci s laiky, ochotu využívat jejich charismat, jejich otevřenosti a ochoty pro šíření evangelia a života z něj.

(Setkání, Miroslav Bína)

Svatý rok 2025

Čím je jubilejní svatý rok inspirován?

Tradice jubilejních roků vychází z inspirace židovskou tradicí, podle níž se každých 50 let vyhlašoval Svátý rok. Během něho se neobdělávala pole, vracela se zabavená půda, propouštěli se otroci. Samotný výraz „jubileum“ se odvozuje z výrazu „yobel“ - od trubky z beraního rohu, která začátek Svatého roku ohlašovala.

Podle Zákona Izraele spočívala spravedlnost především v ochraně slabých. *„Vyhlásíte za svatý každý padesátý rok a vyhlásíte v zemi svobodu pro každého jejího obyvatele. Bude to pro vás milostivé léto ..., každý se vrátí ke svému majetku, každý se vrátí do své rodiny ... nebudete sít a nebudete sklízet plodiny země“ (Lv 25,8-12).*

Odkdy se tento rok slaví v katolické církvi?

V naší církvi se zvyk slavit svatý rok, tzv. milostivé léto, ujal od roku 1300. Slaví se poté zpravidla každých dvacet pět let. Svátý rok je časem milosti, obrácení, odpuštění hříchů a bratrského společenství. V dějinách církve se slavila Svatá léta dvojího druhu - buď řádná, odpovídající kulatým výročí Kristova narození, anebo mimořádná, při různých jiných příležitostech. Svátý rok se někdy též nazývá "jubilejní" rok podle latinského jubileo - radovat se.

POSTNÍ DUCHOVNÍ OBNOVA

Exercicie s Janovými pašijemi J. S. Bacha
Přednášející – P. Michal Pulec, far. Tábor

Co vás čeká:

- Krátké uvedení do života skladatele a vzniku skladby
- Výklad biblického textu Janových pašijí
- Poslech jednotlivých částí díla
(některé sbory, chorály, árie, recitativy)
- Rozjímání při poslechu
- Setkání s věřící duší v hudbě
- Možnost vyslechnout si celé Janovy pašije J. S. Bacha

Přihlašování:

do neděle 23-3-2025
u Martina Bráchy
tel: 721074647
martin.bracha@gmail.com

29-03-2025

Hotel Rustikal v HC od 9.00
oběd a menší občerstvení zajištěno

Modlitební triduum Modliteb matek

28. – 30. března 2025

Pro všechny, kteří chtějí prožít společnou modlitbu a být duchovně celosvětově spojeni a vedeni konkrétním Božím slovem a úmyslem daného dne.

kostel sv. Michaela Pacov

PÁ 28. března

Mše sv. 17.00

Triduum 17.40

kostel Nanebevzetí P. Marie
Zhoř

SO 29. března

Mše sv. 17.00

Triduum 17.40

kostel sv. Michaela Pacov

NE 30. března

Mše sv. 9.30

Triduum 10.20

- *V pátek se postíme a odprošujeme za svoje hříchy.
List Efezským 4,22–24*
- *Když v pátek prosíme za odpuštění svých hříchů, budeme mít v sobotu sílu odpustit a prosit o obrácení těch, kdo nám ublížili.
Žalm 10,17–18*
- *V neděli se můžeme radovat, chválit Pána a děkovat mu.
Izajáš 12,4–5*

CHVÁLY

se společenstvím Nový Eden

Neděle 16. 3. 2025 16:00

kostel sv. Bartoloměje

Pelhřimov

Petr mu odpověděl: „Pane, jsi-li to ty,
poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách.“

On mu řekl: „Pojď!“

Mt 14, 28-29

Na tyto dva letní tábory jsou ještě volná místa

Malý ARARAT

Letní tábor

Nová Cerekev 17.-23.8.2025

Pro děti 7-12 let

Cena: 2000 Kč

Přihlášky a další informace na www.svcst.cz
Klára Gottliebová: 730 800 406 letni.farni.tabor@email.com

TÁBOR S JIŽ
DVACETILETOU
TRADICÍ.

LETNÍ TÁBOR VELKÝ ARABAT

PRO CHLAPCE I DĚVČATA
13-15 LET

NOVÁ CEREKEV | 5.-12.7.2025

CENA: 2000,-

Kontakt:
Zdeňka Gottliebová
Tel.: 704 873 424
e-mail: letni.farni.tabor@email.cz

Přihlášky a více informací na www.svcsit.cz

Večer chval ve Chvojnově

22/3/25

19.00

farní kostel

„Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař.
Každou mou ratolest, která nenese ovoce, odřezává,
a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce.“
J 15, 1-2

 farnost_chvojnov

Kalendárium - naše diecéze (i okolí)

1. 3., klášter Želiv - od 19 hodin chvály v klášterní kapli

1. 3., klášter Lomec, První březnová sobota s P. Vojtěchem Razimou - téma: O lidské křehkosti, 15 a 16 h krátké zamyšlení, 17 h mše svatá, mezitím možnost svátosti smíření, modlitby, duchovního rozhovoru, procházky v přírodě...

7. - 9. 3., Fortna Praha, Seskup 2025 - setkání chlapeckých skupin, sdílení, rituály, inspirace i spočinutí.

8. 3., Jiřice, Dům modliteb - od 9 h seminář Modlitba za města a národ, vyučující David Loula (jak se modlit za města a národ) a Hedvika Pospíšilová (modlitba tancem, gesty, prapory), Jakešovi (strážci na hradbách). Dále: chvály, proklamace, modlitby.

13. - 16. 3., klášter Svatá Hora, exercicie pro zdravotníky a ty, kdo pečují o druhé - vede P. Alois Křišťan

14. - 16. 3., DCM Ktiš, Restart - duchovní obnova pro mladé

13. - 18. 3., klášter Želiv, Otcovo srdce s CZ týmem - seminář je zaměřený na zakoušení Boží Otcovské lásky, dobroty. Přihlášky přes web do konce února.

21. - 23. 3., Prachatice, sestry Boromejky - duchovní obnova pro dívky od 16 let, P. Zdeněk Gibiec, motto: "Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný."

25. - 27. 4., Dolní Albeřice, Výtvarně-meditační víkend pro ženy - bloky tvorby, setkání u ohně, procházky, meditace dle F. Jalicse, není nutná předchozí výtvarná zkušenost. Pořádá YMCA.

Ekumenická bohoslužba 25. ledna v Pelhřimově

Připomínka svátku Hromnic v Kamenici nad Lipou

Dne 2. února jsme v Kamenici nad Lipou oslavili svátek Uvedení Páně do chrámu, spojený s požehnáním svící - takzvaných hromniček. Ty měly chránit před bouřkami a nepřízní počasí.

V ten den si připomínáme událost, kdy Marie a Josef, rodiče Ježíše, přinesly malého Ježíška do chrámu.

Foto a text: Marie Maryšková, Kamenice nad Lipou

Pěší pouť do Černovic přinesla naději a povzbuzení

Modlitba, zpěv a radost se nesla v sobotu 8. února krajinou mezi Novou Cerekví a Černovicemi, procházeli jí totiž poutníci naděje. Myšlenka podpory černovické farnosti (o níž jsme psali v našem seriálu) přerostla v putování, které spojilo věřící našeho vikariátu v jedno velké společenství.

"Plakátek v ruce s pozváním na pěší putování, nesení požehnání městu i farnosti Černovice. Půjdu. Vnímám to jako dar z nebe s příslibem – už na to, milí farníci, nebudete sami. Mrazivým ránem a malebnou krajinou Vysočiny se rozléhá zpěv mariánských písní, růženců, litaní. Slzy dojetí střídá hluboká radost. Chvilé zastavení a ztišení s předčítáním úryvku z knihy Rodný kraj od Jakuba Demla. Vzpomínka na mého tatínka, který miloval tohoto autora a v duchu ho odprošuji za náš nezájem k těmto knížkám. Dojemné setkávání s dalšími poutníky z Černovic, Pacova i z Pelhřimova, kteří se cestou postupně připojovali," s nadšením popsala pocity z pouti černovická farnice Jindřiška Němcová.

Chuť na budování farnosti

Do Černovic nakonec doputovala 25členná skupinka, duchovního doprovodu se ujal pacovský farář P. Jaroslav Šmejkal. Vrcholem celé pouti byla pak závěrečná mše svatá v kostele Povýšení sv. Kříže, kterou sloužil černovický farář P. Jarosław Józef Ścieraszewski. Zúčastnili se jí i místní farníci. Přijetí a uvítání poutníků bylo velmi srdečné.

„Milí přátelé, ani si nedovedete představit jakou jste nám udělali radost. Nejen že nás nesmírně potěšila vaše účast na posílení života naší farnosti, ale hlavně jsme dostali chuť na budování živé farnosti v Černovicích. Zejména závěrečná bohoslužba bylo něco, co černovický kostel už dlouho nezažil. Tolik hluboce věřících poutníků! Přítomnost Panny Marie jsem tam cítil téměř fyzicky. Moc vám děkujeme,“ sdělil k celé akci další místní farník Josef Cívín.

Pěší pouť se zároveň stala odrazem poselství letošního Svatého roku – buďme poutníky naděje. Papež František nás povzbuzuje, abychom se stali nositeli naděje a aby se tento postoj stal osobním posláním každého z nás.

Tomáš Březina

Foto: autor

„Vítej, Don Bosco“, znělo chvojnovskou farností

Poslední lednový týden si chvojnovští farníci připomínali velkého přímluvce, patrona dětí a mládeže, svatého Jana Bosca. Světec, který od minulého století neodmyslitelně patří ke Chvojnovu, má ve farním kostele svoji sochu a jeho vyobrazení s Pannou Marií Ochránitelkou nalezneme od roku 1971 také v nice výklenkové kaple nad vesnicí.

Právě k tomuto místu se v sobotu 25. ledna vydala s rozžatými svíčkami dvacetičlenná skupinka dětí a mladých lidí. Za zpěvu písní prosili o Boscovu přímlovu. Průvod doprovodil i otec Benedikt, který celé farní společenství svěřil pod světcovu i Mariinu ochranu. Přípomínku završila rytmická mše v den památky světce. Svatý Jane Bosco, oroduj za nás!

Tomáš Březina

Foto: Tereza Kostková

Chvojnov je s Donem Boskem spojen v mnoha ohledech. Ve Chvojnově se narodil roku 1907 P. Antonín Dvořák, který se stal druhým provinciálem české provincie salesiánů (za komunismu byl 13 let vězněn). U chvojnovské kaple se také salesiáni pravidelně zastavují. V jednom z historických pramenů bylo řečeno, že na Křemešníku (kde je také umístěna vůbec první svět-cova socha v Čechách a na Moravě) se začal tento světec ctít ve 30. letech právě na popud zmíněného P. Dvořáka. Od doby úcty J. Bosca zažíval Křemešník velké duchovní oživení.

Na Farním plese ve Veselé hrála letos nová kapela Great

Foto: Jakub Hunal/Člověk a víra

Hraní při mši není kulturní vložka ani výplň ticha

V rubrice Otázky na portálu Víra.cz byl položen tento dotaz :
"Dobrý den, máme rozepře s naším p. farářem, co se může zpívat při mši svaté. Odkazuje se na nějaký předpis podle kterého se během mše svaté nesmějí zpívat některé písně z kancionálu. Jsme malá farnost, povětšinou starších lidí. Některé písně jsou těžké a nutí nás místo zpěvu mlčet. Můžete nám prosím poskytnout příslušný dokument, podle kterého se řídí výběr písní ke mši?"

Odpověď: Vaše otázka otevírá široké pole problematiky slavení liturgie. Nejprve obecně: Hudba v liturgii hraje významnou roli. Nejde ani o kulturní vložku, ani vyplnění hluchého místa. Ale má společně s dalšími prvky vytvořit atmosféru, v níž všechny prvky souvisejí a vytvářejí kompaktní celek. Jinými slovy hudba je stejně klíčovým prvkem modlitby jako čtení Božího slova, Otče náš nebo Vyznání víry. Proto se pro liturgii leckteré hudební kusy nehodí.

Obecně se v liturgii rozlišují několikero druhů zpěvu. Tím prvním je zpěv liturgických modliteb celebranta a zpěv výzev a odpovědí. Druhou rovinou je tzv. ordinarium (Pane, smiluj se!, Sláva na výsostech Bohu, Svatý, svatý...) Tyto zpěvy mají přísná pravidla, nesmí se měnit text či nahrazovat jinou písní. V kancionálu mají čísla 500.

A poslední rovinou jsou písně doplňující některé úkony, jako je např. liturgický průvod, přijímání... Právě zde se mohou používat ostatní písně z kancionálu. Ale i zde platí pravidlo, že text písně musí korespondovat s úkonem. Je tedy např. nevhodné, když slavíme Velikonoce, zpívat vánoční píseň nebo když přicházíme k přijímání - k setkání s eucharistickým Kristem, zpívat mariánskou píseň atd.

Pokud tedy např. zvolíte v době vánoční jako mešní píseň barokní koledu, i když k Vánocům jistě patří, přesto nejde o mešní píseň ve vlastním slova smyslu, tedy není korespondující např. s přinášením obětních darů nebo přijímáním. Někdo by možná nebyl tak přísný, ale požadavek Vašeho p. faráře by byl v takovém případě oprávněný.

Narážíme však na velmi obecný problém, že katolický svět nemá písně přísně koncipované ke mši, které by současně měly kvalitní text jak obsahově, tak rytmicky a současně kvalitní a zpěvnou melodii.

Ilustrační foto: Anička Guthrie/Člověk a víra

Snad i proto se tak dobře prosazují písně připravené pro kytary či jednodušší interpretaci. Myslím, že lze hledat kompromis. A modlit se za kvalitní hudebníky a znalce liturgie. (mn, *Víra.cz - krácano*)

Role varhaníka se v západní liturgii objevuje někdy od poloviny 10. stol. Z této doby pochází totiž nejstarší zmínka o instalaci varhan v kostele (r. 951). Na Západ se sice varhany dostaly jako dar císaře Konstantina V. francouzskému králi Pipinovi už v roce 757, ale teprve po dvou stoletích se jim dovolilo začít se uplatňovat při liturgii. Velmi dlouho byly kvůli svému původnímu světskému užívání v kostele spíše trpěny. I první papežský dokument zabývající se varhanní hudbou (z r. 1749) říká, že „varhanní hudba není součástí liturgie, nýbrž slouží jen k povznesení její slavnostnosti a vzdělání věřících“.

Úloha varhaníka spočívala nejprve v tom, že zajišťoval jednohlasý doprovod chorálního základu hudební formy zvané organum; zde podpíral a rozvíjel lidský hlas. Dnes je hlavním úkolem varhaníka sólovou hrou doprovázet průvod na úvod a závěr bohoslužby, přípravu obětních darů, obřad komunia i chvíle k meditaci. Velmi významný je též doprovod zpěvu lidu, kdy je důležitá zejména správná a rytmicky přesná předehra. Pokud jde o výběr písní, měl by se varhaník domlouvat s tím, kdo liturgii předsedá a příp. s kantorem.

Varhaník by měl liturgii doplnit, ne ji „převýšit“

Nedílnou součástí liturgie je doprovod varhan. Varhaník tedy má vliv na to, jak prožíváme mši svatou. Nad radostmi a strastmi varhaničení se zamýšlí dva muži, kteří jsou jak teoretici-učitelé hudby, tak dlouholetí praktici – je asi málo varhan v okolí, které by neměli „osahané“. Povídáme si s nimi na půdě ZUŠ Pelhřimov, kde je Jiří Váňa (*na fotce vlevo*) ředitelem školy a Petr Žák zde vyučuje klávesové nástroje a zpěv. První hraje na varhany v Pelhřimově, druhý má „pod palcem“ varhany v Želivě.

Jak hodnotíte úroveň varhaníků v kostelích v okolí v průběhu let?

Petr Žák: Pelhřimov, Humpolec a další města jsou podle mě obsazená dobře, akorát tamní varhaníci jsou často trochu rozběhaní. Na vesnicích je to pak místo od místa.

Jiří Váňa: S lety se to asi zásadně nemění. Kdysi jsem kvůli absolventské práci na konzervatoři objížděl s faráři celý vikariát. A občas úroveň varhaníka nebyla bůhvíjaká, třeba jedna paní hrála jen jedním prstem... Ale pokud pomůže lidem k tomu, aby zpívali – proč ne.

Je v našem regionu nedostatek varhaníků?

P. Ž.: On tu asi byl vždy. Ale můžou ho vyplnit srdcaři, kteří jako kdysi já hrají v neděli na čtyřech mších... (*úsměv*)

J. V.: Nedostatek je paradoxně dobrý k tomu, že otvírá vrátka pro nové možnosti. Třeba jsme byli požádáni, abychom hráli i v Rynárci. Jenže to by se k hraní nedostal někdo, kdo tam chodí a třeba hrál na klavír, ale má ostych hrát na varhany. Kdežto pokud tam nikdo z nás jezdit nebude, tak on ten ostych může ztratit – a hrát.

Jak vy sami vnímáte varhaničení?

J. V.: Je to závazek. Já to dělám, protože to chci dělat. Ale kolik lidí s tímhle nastavením bude v budoucnu? Moc se jich do toho nehrne.

P. Ž.: Já to mám jiné v tom, že jsem v klášteře i zaměstnaný. Den začínám hraním na konventní mši a kromě čtvrtka hraju všechny mše. Ale taky jsem vycvchaný v tom, že je to služba. Pro mě to znamená jak kompletní zajištění liturgie, tak i vést 25členný sbor.

Foto: autor

Hraje roli to, zda varhaník je věřící?

J. V.: Určitě ano. Dlouho nepamatuju varhaníka, který by nebyl věřící.

P. Ž.: Zním jednoho nevěřícího varhaníka. Baví ho to, ale s liturgií dost zápasí. Hrát při mši není totéž co koncert. Varhaník by měl obřad vyplnit a doplnit, ale ne ho „převýšit“ – a to nemyslím úrovní techniky.

Jak se mají správně vybírat písně během mše? A co je dobré hrát ke svatému přijímání, musí to být píseň „k usebrání“?

J. V.: Naprostá většina z nás používá Jednotný kancionál, kde je jasně psáno, co kdy hrát. K přijímání lze hrát to, co se týká Ježíšova života. A nemusí to být jen „k usebrání“, lze hrát pomalé i rychlé písně.

P. Ž.: Já se snažím hlavně o to, aby závěr přijímání směřoval „do klidu“, postupně hraní tiším a ukončuju. A nezáleží na rytmice a charakteru písně.

Má varhaník výběr písní konzultovat s knězem?

P. Ž.: Máme sice direktář s jasnými doporučeními, nicméně já se i po třiceti letech praxe občas radši chodím domlouvat s knězem. U nás v Želivě se střídá až osm kněží, a občas mají speciální přání k liturgii.

Zajímavým úkazem mezi varhaníky byl Václav Vlk z Čelistné, který začal hrát až ve 40 letech a ještě v seniorském věku chodil do ZUŠ, aby si doplnil dovednosti. Doma trénoval na harmoniu a klávesách.

Při svatbách či pohřbech bývá v kostele drtivá většina nevěřících. Má varhaník vyhovět přáním typu *Já ti prstýnek dám* nebo různých lehce kýčovitých písni typu *Ty veselský kostelíčku*?

J. V.: Podle mě není nutné vždy vyhovět. Třeba teď v ZUŠ máme nacvičenou píseň *Help* od Beatles a řada kolegů-učitelů nevidí problém hrát ji při Noci kostelů. Ale podle mě se do kostela nehodí. Někdo se v tomhle snaží přehodit rozhodování na kněze, ale pokud je varhaník fundovaný, tak by on měl zodpovídat za to, jak hudba koresponduje s tím prostorem a tou příležitostí... Jinak mi nevádí o pohřbu zahrát „zkousnutelný“ požadavek, když to vyzní na varhanách. Říkám si: Nebožtík asi měl tu píseň rád, navíc je to jeho pohřeb (*smích*). Ale odmítnu, když svatebčani chtějí píseň v angličtině s bicími a kytarami, protože její interpretace na varhany nevyzní.

P. Ž.: Když je píseň přijatelná, použiju třeba jen melodii, doplním k ní improvizaci, aby zaznělo její téma. Tím splním přání a zároveň je to

důstojné. Někdy žadatelům i pošlu nahrávku dopředu, aby věděli, co je čeká. Ale často jim také musím rozmluvit něco, co do kostela nesedne.

J. V.: Záleží i na osazenstvu. Když je pohřeb plný rockerů, tak nebudu hrát *Matičko Kristova*. Tady podle mě můžeme být lidštější a využít šanci tyto lidi oslovit. Navíc u pohřbů můžu ty „spornější“ věci zařadit přede mší svatou nebo na konci při vynášení rakve. Mezitím udělám střih a při mši hraju důstojnější „klasické“ liturgické písně.

Je vhodné v rámci jedné mše mixovat kytary a varhany? Nebo má být mše buď čistě varhanní, nebo čistě rytmická (kytarová)?

J. V.: Tady se třetí neděli hraje dětská mše - což je taky docela starost - a při ní se snažím vše zajistit rytmikou (rytmické mše našťestí nezajistí jen já). Varhany nepouštím, protože kombinovat to je jak pěst na oko. Jinak proti kytarám nic nemám. Vzhledem k tomu, co mladí poslouchají, je asi *Máti páně přesvatá* neosloví. Když se najde soubor, který bude doprovázet dětské mše, tak za mě jediné dobře. Jen houšť!

P. Ž.: I v Želivě to máme oddělené. Kdysi jsme měli rytmickou mši, ale žalm jsme hráli na varhany, a to se nehodilo. Takže žalm zpíváme a capella a obojí kombinujeme jediné při dětské mši na Štědrý den, kdy lidé chtějí slyšet i klasické koledy na varhany.

Kolik energie a peněz je vhodné věnovat opravám varhan? Někde už na opravy rezignovali a radši pořídili klávesy a reproduktory...

P. Ž.: Komplexní opravy jsou i statisícová záležitost, zvláště pokud se „sype“ víc věcí najednou. Samozřejmě je to o prioritách církve. Chápu, že tou první jsou stavby, varhany jako inventář jsou až druhé.

J. V.: Někde je stav varhan žalostný. A je to často koloběh výmluv: farář řekne, že je nemá cenu opravovat, když na ně teď nikdo nehraje. Jenže když není na co hrát, tak kdo by tam varhaničil? Digitální nástroj je levná a schůdná varianta, která může pomoci a píšťalový nástroj dočasně nahradit.

Jak motivovat lidi, aby byli ochotni se učit nové písně?

P. Ž.: Z vlastní zkušenosti je ideální si přede mší stoupnout před lidi, novou písničku jim vysvětlit a cvičně ji zazpívat. Díky tomu, že to děláme, se v Želivě zpěv posunul. Snažíme se střídat písně i ordinária.

Nejsou ale některé písně posazené příliš vysoko?

J. V.: Dnešním lidem se to tak zdá, protože nejsou zvyklí zpívat. A zpěvem dvou slok v neděli si rozsah nezvýší. Dřív se víc zpívalo.

Má varhaník „tlačit“ lidi do rychlejšího zpěvu, nebo se spíš přizpůsobit tomu jejich, i když je pomalejší?

P. Ž.: Ideální je kompromis. Když jsem v Želivě začínal, zpívalo se pomalu – a dnes vím, že já jsem zas tehdy hrál extrémně rychle. Ale lidi můžete naučit jak tempo, tak správné nádechy. Když třeba prodlužují frázi dlouhým tónem, odsadím varhany, a oni vědí, že zpívat nemají.

J. V.: I tady se hrálo pomalu a dnes jsou lidé naučení. A vždy je dobré, když varhaník i sám zpívá. Když mi žák odehraje jen noty bez zpěvu, řeknu mu: „A teď si k tomu zkus zazpívat.“ A on třeba zjistí, že nedává prostor na nádech.

Kdy a jak by měl varhaník při zpěvu používat mikrofon?

J. V.: V malých kostelích jako Rynárec nebo Veselá je ozvučení vhodné pro mluvené slovo, ale zpěv je tam dobře slyšet i bez mikrofonů a je přirozenější. Ve větších kostelích jako Pelhřimov mikrofon zapínám, ale jen při žalmu, pohřbech a svatbách, při zpěvu slok ne – tam nejsem jediný vůdčí hlas, ale součást lidu.

P. Ž.: Mikrofon využívám taky jen ve velkých prostorách. A když chci sjednotit zpěv, tak i při slokách.

Už jste za svůj život něco odehráli. Jak se bráníte vyhoření?

J. V.: Člověk musí leccos skousnout, ale apriori to děláme k oslavě Boží. A taky máme tolerantní manželky (*smích*).

P. Ž.: Když se daří spolupráce s knězem a lidi jsou pozitivně naladěni, je to příjemnější, ale člověk si projde i nepříjemnými situacemi a občas má chuť se na to vykašlat. Ale nedělá to pro lidi, má to vyšší smysl. A to nás drží... A také to, když si vybudujete k tomu místu vztah. Já ho k Želivu mám i díky opatu Tajovskému nebo mému strýci Hroznatovi Adamcovi.

J. V.: Já jsem to měl podobně, začínal jsem za P. Hanžla, bylo to úžasné, hrál jsem mše denně... Kněží se střídali, s některým si člověk sedne víc, s jiným méně – ale je dobré vědět, že bez nás ta mše může být, ale bez kněze ne.

Jan Mazanec

Radosti, starosti a "hity" našich varhaníků

Čtyřem varhaníkům našeho vikariátu jsme položili zdánlivě jednoduchou dvojitázku: "1) Co Vás na varhanech naplňuje a 2) co Vám na tom vadí?" A také jsme je požádali, aby z Kancionálu vybrali tři písně, které hrají nejraději (jsou označené číslem).

Tereza Kostková (Pelhřimov, Mladé Bříště)

1. Hudbu vnímám jako nepostradatelnou složku svého života s Bohem. Naplňuje mě především vědomí služby Bohu, což mi umožňuje prožívat liturgii z jiného pohledu. Snažím se nacházet krásu v každém tónu a slově písní, které byly na oslavu našeho Pána složeny. Dále mi to dalo uvědomění si toho, kolik darů Ducha Svatého mezi lidmi je, když slyším, že mše svatá není "tichá", ale nadaní muzikanti doprovázejí liturgii a lidé mohou písní chválit Boha - protože „Dvakrát se modlí, kdo ze srdce zpívá.“ Díky varhanech jsem měla možnost poznat spoustu kněží, se kterými se vždy přede mší domlouváme, jak bude mše probíhat a které písně mají zaznít. Jsou velmi vstřícní a naslouchají našim poznatkům. Dále bych ráda ocenila velikou trpělivost a tolerantnost k chybičkám, které se našim prstům tu více, tu méně vloudí do písní.

2. Varhanech kromě pelhřimovského sv. Bartoloměje ještě ve farnosti Mladé Bříště, kde by varhanám určitě prospěla oprava, aby byl zvuk stoprocentní. Jinak jediný poznatek, který mi na této službě občas není komfortní, je brzké vstávání na nedělní sedmou ranní mši svatou, což ale trvá jen krátce po zazvonění budíku. Když si pak člověk uvědomí důvod časného vstávání, chmury rychle přejdou :)

Oblíbené písně: 904, 807, 220

Jiří Bratránek (Pacov)

Odmalička, co moje paměť sahá, mám pro varhanní hudbu prostě slabost. Když v pacovském kostele zdejší varhanice paní Holerová začala při mši svaté hrát na varhany, ihned jsem otáčel hlavu nahoru ke kůru a vnímal jen hudbu, abych se za pár vteřin podíval zpět a ve vši své dětské plachosti a též důstoj-

né tichosti ji doprovodil i napodobil. S rodinou jsme také často jezdili do Klokot, kde jsem zase mohl obdivovat úžasnou hru pana Šotka. Až ve školních letech se mé obzory rozšířily i o varhaníky z Pelhřimovska a vzhlížel jsem pak stejně i k panu Žákovi či Váňovi.

Podle mě varhanní hudba po století do kostela neodmyslitelně patří. Takže mohu říci, že je pro mne důležitá i jako výraz oslavy, chval a díky našemu Pánu. A samozřejmě mě naplňuje i to, když lidé v kostele mají radost, což dávají najevo svým zpěvem či rozzářenými očima a úsměvem po ukončení bohoslužby.

Vzhledem k mému věku a povaze zatím své pocity lépe popsat neumím; možná to přijde s věkem a zkušenostmi.

A co mi vadí? V zimě mi přirozeně nejvíce vadí právě ta zima. Ale teď vážně! Mrzí mě, že 35 let po pádu komunismu má náš otec Jaroslav pořád potíže sehnat peníze na opravu varhan. Obdivuji ale jeho vytrvalost, s níž se postaral o opravu varhan ve Velké Chyšce i Pošné. Teď probíhá velká oprava ve Zhoří, kde jde o velmi cenný nástroj... Jinak mně ale už šestým rokem vadí, že kvůli studiím na SŠ a náročnému dojíždění mi nezbývá prostor, abych se věnoval varhanám pod odborným dohledem. **Oblíbené písně:** 312, 410, 828

Olga Kršková (Pelhřimov, občas Lidmaň)

Jako dítě mě kromě babičky nikdo do kostela nevzal. Ale v 16 letech mi náš staříčkový vesnický varhaník pan Babčický v Lidmani nabídl, jestli si nechci zkusit zahrát. Přišla jsem a zkusila si to. A učarovala mi krása varhan samotných, prostor naplněný jejich úžasným zvukem.

Předtím jsem se učila hrát jen dva roky na klavír, takže jsem na varhany začala hrát nejprve jen rukama, píseň po písni, od těch nejjednoduchých z kancionálu, jako jsou 512, 712, 806... Postupně jsem přidávala i ordinárium, žalmy a časem přišel na řadu i pedál.

A hraní a láska k varhanám mi vydržely až dodnes, takže jsem ukázkou toho, že když se něčemu opravdu dlouho věnujete, přinese to své ovoce, i když nejste velký talent. Proto chci povzbudit ty, co o tom zatím jen uvažují: Nebojte se, přijďte, stojí to za to... Protože jsem ale neprošla klasickou výukou v ZUŠ, nemám ráda veřejně

vystupování a dodnes jsem velký trémista při hraní po publikum. Je pro mě štěstím, že varhany jsou na kůru, a ne u oltáře :).

Snažím se tedy soustředit na to, že hraji hlavně Bohu a jen tak okrajově také trochu lidem. Ale při hraní na nedělní mši v Pelhřimově mi to popravdě moc nejde a mívám třes nohou, takže pak nezvládám hrát pedál. Naštěstí zatím nemám třes v rukách...)

Nepřestává mne okouzlovat, jak je každý nástroj jedinečný a má svoji vlastní krásu a zvuk. Úžasné ale je hlavně to, že mohu hrát Bohu a lidem pro radost. **Oblíbené písně:** 312, 830, 928.

František Lavický (Počátky, Častrov)

Hře na varhany a zpěvu se věnuji od dětství. Hudba je nádherná a velmi obohacující. Varhany obdivuji pro jejich plný a bohatý zvuk a barevnou variabilitu tónu (kombinace různých rejstříků). Baví mě cvičit i náročnější skladby, a tak si posouvat hranice svých schopností. Když nacvičím a interpretuji skladbu, tak vím o každém jejím tónu. Dostávám se tak do větší hloubky prožití hudebního díla než posluchač. Hudba je obrovský poklad, o který je třeba pečovat a předávat jej z generace na generaci.

Co mi naopak vadí? Mrzí mě, že lidé v našich kostelech přestali zpívat. Hodně škody napáchala doba covidová, ty nesmyslné zákazy shromažďování a zpěvu. Prožili jsme si novou totalitu jak z Orwellova románu.

Říká se: "Co Čech, to muzikant." Ano, v ZUŠ máme hodně nových talentů, ale po dokončení základního kurzu většina z nich s hudbou končí. Mladá generace hudbu jen konzumuje, ale nechce se aktivně podílet.

Také ubývá zpívajících kněží. Mnozí lidé se obávají, že jejich hlas není dost dobrý, a tak jsou raději zticha. Jim vzkazuji: „Obavy hodíte za hlavu. Začněte zpívat hned. Vždyť hlas se cvičí a zušlechťuje jen pravidelným používáním.“

Další věc je, že stav varhanních nástrojů v našich kostelech je katastrofální. Hlavním ničitелеm je červotoč a za vším je zanedbaná údržba. Varhany by měly procházet generální opravou každých deset let. **Oblíbené písně:** Ebenovy 907 a 928 a Pololáníkova 519

(hm)

Tříkrálová sbírka 2025 výtěžkem překonala loňský rok

Známe obsah všech 302 pokladniček Tříkrálové sbírky 2025 – a výsledek je nejvyšší v historii. Díky ochotě tříkrálových dobrovolníků a štědrosti dárců se vybralo neskutečných 1 923 085 korun.

Letošní výtěžek překonal loňskou sbírku o 128 286 korun. Štědrost nadále roste na Kamenicku, Pacovsku i Pelhřimovsku, tedy ve všech třech regionech, kde Charita Pelhřimov působí.

Téměř 250 tříkrálových skupinek navštívilo celkem 154 obcí či osad a podařilo se vybrat 1 923 085 korun. Z toho dárci darovali 1 902 835 korun do kasiček a dalších 20 250 korun bylo připočteno skrze bezhotovostní dary nebo online koledu.

"Jsme vděční, že u lidí přetrvává důvěra v Tříkrálovou sbírku. Ceníme si každé spolupráce a pomoci. Získané dary rozdělíme mezi pět záměrů. Jelikož jsme se od 1. ledna sloučili s Charitou Kamenice nad Lipou, výtěžek mimo jiné podpoří kamenický Klub seniorů, péči o seniory, handicapované osoby a bude použit na zkvalitňování poskytovaných služeb. Velká část finančních prostředků poputuje do Charitní záchranné sítě na přímou pomoc lidem v nouzi nebo podpoří rozvoj Domácí hospicové péče Iris, v rámci níž dlouhodobě investujeme do nákupu kompenzačních pomůcek pro klienty," říká ředitel Charity Pelhřimov Jiří Smrčka.

Tříkrálové dary začnou pomáhat na jaře. O konkrétním využití Vás budeme informovat po celý rok skrze příběhy jednotlivých lidí.

Výnos sbírky je rozdělen podle předem stanoveného klíče: 65 % vybraných prostředků zůstává Charitě Pelhřimov, 15 % je určeno na velké diecézní projekty, 10 % na rozvojové projekty v zahraničí, 5 % na projekty Charity Česká republika a 5 % tvoří zákonná režie sbírky.

Tomáš Březina, koordinátor Tříkrálové sbírky

Tříkrálová sbírka zaznamenala i celostátní rekord. Celkově dárci v naší zemi letos věnovali přes 184 milionů korun (loni necelých 176 milionů Kč). To je zatím nejvíce v 25leté historii této celostátní dobročinné sbírky. Největší podíl na tom mají koledníci – ti v lednu do více než 28 600 pokladniček vykoledovali 175 milionů korun.

Výsledky Tříkrálové sbírky: Charita Pelhřimov

Arnešovice	3 540	Chyšná	6 582
Bohdalín	11 622	Jankov	3 350
Boršov	10 222	Kámen	4 101
Bořetice	6 031	Kamenice n. L.	87 534
Bořetín	6 309	Antonka	4 835
Božejov	14 719	Březí, Nová Ves	4 030
Bratřice	6 000	Gabrielka	3 197
Buřenice	3 620	Johanka, Heřmaň	920
Cetoraz	10 455	Pravíkov	3 710
Častrov	20 690	Vodná, Kutlov, Rachačky	7 497
Ctiboř, Perky	3 400	Kojčice	29 591
Metánov, Jakubín	6 090	Košetice	24 803
Pelec, Drážďany	5 540	Krasíkovice	10 451
Čelistná	7 450	Křeč	48 359
Černov	7 828	Leskovice	4 690
Černovice	40 283	Lhota-Vlasenice	12 950
Benešov, Dobešov,		Lidmaň	7 840
Vackov, Rytov	9 755	Bohutín, Hojava, Lhotka,	
Svatava	4 647	Tvrziny	1 850
Vlkosovice, Cihelny,		Lidmaňka	3 160
Panské Mlýny	11 475	Litohošť	2 550
Červená Řečice	17 560	Lukavec	44 162
Dehtáře	7 809	Martinice u Onšova	7 474
Dobrá Voda	1 000	Mezilesí	6 530
Dobrá Voda u Pacova	8 183	Mezná a Vratišov	10 671
Dunice	3 790	Milíčov	12 170
Dušejov	29 301	Mirošov, Jedlov	2 300
Hojkov	10 586	Mnich	7 402
Hojovice	11 294	Chválkov, Rutov, Dvořiště	8 887
Horní Cerekev	44 381	Mirotín, Betlém, Vrše, Hutě	6 558
Chrástov	3 710	Moravec	13 805
Horní Ves	16 809	Nová Cerekev	27 051
Hořepník	5 104	Částkovice	10 050
Hubenov	7 561	Chmelná, Myslov	8 515
Chýstovice	2 100	Proseč Obořiště	7 724

Stanovice	1 550	Útěchovičky, Rybníček	13 910
Nový Rychnov	20 561	Počátky	25 824
Čejkov	4 922	Pošná, Zahrádka, Proseč	5 872
Chaloupky	9 160	Proseč pod Křemešníkem	7 551
Řeženčice	5 300	Putimov	16 140
Sázava	6 530	Rodinov	13 868
Obrataň	2 314	Rynárec	41 652
Olešná	20 258	Salačova Lhota	1 990
Chválov, Plevnice,		Samšín, Přáslavice	6 467
Řemenov	9 571	Střítež pod Křemešníkem	4 850
Opatov	11 921	Studený	5 105
Pacov	51 446	Těchobuz	1 266
Bedřichov	3 053	Těmice	17 760
Jetřichovec	6 289	Babín	3 090
Roučkovice	4 956	Drachov, Nový Drahoňov,	
Velká Rovná	4 210	Drahoňov	2 779
Pacov, sv. Michael	9 583	Tříkrálový pochod na Křemešník:	
Pacov: kasičky	4 798	kostel	1 555
Pelhřimov - domácnosti	306 849	skauti	14 660
firmy	26 371	svařák a čaj	8 920
v rámci ZUŠ	2 384	tři králové	6 610
Charita PE	3 845	Ústrašín	2 195
koncert Řekni všem	4 100	Útěchovičky	4 090
koncert Vysočinky	21 024	Včelnička	12 514
koncert ZUŠ	10 899	Velká Chyška	12 703
sv. Bartoloměj	6 400	Veselá	21 601
Houserovka	3 264	Věžná	10 742
Chvojnov	13 605	Vokov	18 260
Janovice	8 280	Vyklantice	1 856
Lipice, Bitětice, Pejškov	27 453	Vyskytná	37 348
Nemojov	11 434	Branišov	3 650
Radětín	4 475	Sedliště	5 100
Radňov	5 809	Zachotín	25 461
Skrýšov	10 119	Zajíček	11 050
Služátky	20 715	Zhořec	3 800
Starý Pelhřimov	16 515	Žirov	10 805
Strměchy	9 620	Žirovnice	27 527

Moje závislost na pornografii souvisela s pokřiveným obrazem Boha. Ale on mě uzdravil a vyvedl z otroctví

Bezbrěhý internet dnes bohužel nabízí i rychlé uspokojení pudových potřeb a tvářit se, že se to nás křesťanů netýká, je pokrytecké. Následující text nemá být senzací, ale posilou pro ty, kdo bojují se závislostí na pornu. Napsal ho zralý muž. Zralý proto, že má odvalu nejen popsat své selhání, ale i ukázat druhým cestu ven.(red)

Dovolte, abych se s vámi podělil o své osobní svědectví, jak jsem poznal Boha jako milujícího a odpouštějícího Otce, který mě vysvobodil z mého farizejství, pornografie a učí mě žít ve svobodě, kterou nám daroval.

V dětství jsem měl dovoleno hrát denně 30 minut počítačové hry. Po nějakém čase – zvlášť když mě nikdo nekontroloval – jsem začal domluvený čas prodlužovat. Rodiče to samozřejmě zjistili a po mých výmluvách, že se čas nedá uhlídat, koupili minutěnku, abych si ji vždy nastavil na domluvený limit.

Výmluvy mi tím pádem došly, ale začal jsem minutěnku schovávat za různé věci na stole a posouvat ji z dohledu, abych ji neviděl, a pak se mohl vymlouvat, že jsem ji zapomněl nastavit. V několika procentech případů to byla i pravda, ale samozřejmě díky mé předchozí důkladné přípravě.

A tak jsem měl o pár hříchů míň (protože nevědomost hříchu nečiní) a já jsem přece omylem zapomněl ... Takto jsem se vypořádával s hříchem. Neznal jsem Boha, znal jsem jen náboženskou morálku.

Pocit viny a hanby

Pak se dostavila puberta a s ní internetové videoklipy s hezkými zpěvačkami, které se nakrucují v minisukních, svůdně pózují a občas bylo vidět víc, než by mělo. Se svým pokrouceným myšlením jsem se uklidňoval: „To je jen písnička na YouTube, to je všem do-

stupný, takže je v pořádku se na to dívat.“ Místo abych vnímal své svědomí a své motivy, tak jsem si nálepkoval věci: „To je hřích, to nesmím.“ „Tohle není hřích, to mohu.“

Časem jsem si na takové uspokojování zvyкнуł, bral jsem ho jako normální a přestalo mi stačit – a začal jsem se blížit k pornografii. Později jsem začal sledovat porno a říkal jsem si, že dokud se z toho ... (teď mi to odpusťte – lidově řečeno) ... „neudělám“, tak to hřích není, takže to není špatně.

Takhle jsem se učil manipulovat s Bohem, přizpůsobit si ho, aby mi vyhovovalo s ním žít, a to podle mých představ. Postupně jsem do toho spadnul. Nesl jsem si v sobě pocit viny a hanby. To mělo vliv na celý můj život i mé okolí, i když jsem si to nechtěl přiznat.

Dvojí život

Začal jsem být na pornografii závislý. Ale vždy jsem si našel výmluvy: „Dělá to téměř každý, uspokojí mě to, pak mám lepší náladu, nejsem tak otrávený, tak je to vlastně menší zlo, takže je to v pořádku.“ Začal jsem hledat důvody, proč bych na to měl koukat, proč to není hřích.

V nitru jsem ale cítil, že to není dobré, ale Boha už jsem se radši neptal, protože jsem tušil, co by mi řekl. Zkrátka nebojoval jsem se hříchem, nepostavil jsem se mu a snažil se ho schovávat.

Žil jsem vlastně s Bohem bez Boha. Na oko skvělý křesťan, zvláště mezi nevěřícími, slušný, milý a ochotný... Ale moje nitro bylo rozbité, nenechal jsem Boha mluvit do svého života. Neznal jsem ho totiž jako milosrdného Otce.

Nechtěl jsem si plně přiznat svoje hříchy a převzít za ně zodpovědnost. Nechtěl jsem začít proces utváření, přeměňování zajetých zvyků, způsobu myšlení. Nechtěl jsem, protože alespoň v těch starých hříšných vzorcích jsem věděl, co se stane, měl jsem něco pod kontrolou, cítil jsem se bezpečně. Ve skutečnosti jsem nedůvěřoval Bohu, že je dobrý a že dokonce i mě může milovat, přestože jsem tak hříšný.

Jiná forma nevěry

Žil jsem v kompromisu s hříchem a považoval to za normální. Ale tomu nás Ježíš neučí. On ví, že jsme a budeme hříšní, dokud nevejdeme za ním do jeho království, ale to neznamená, že bychom s hří-

chem neměli bojovat.

Nové odhodlání mi vlilo to, že jsem začal chodit se svou budoucí manželkou. Uvědomil jsem si, že pornografie je jen jiná forma nevěry, i když se o ní takto nemluví. Začal jsem se za sebe stydět ještě víc, ale věděl jsem, že je potřeba si tím procesem hanby projít.

Věděl jsem, že takto nemůžeme tvořit důvěrný, láskyplný vztah, který pro nás Bůh zamýšlí, protože jsem se o svou sexualitu děлил s jinými "ženami". Tak jsem se rozhodl to své budoucí manželce říct. Bylo pro mě těžké jí to přiznat, vždyť kromě sebe jsem tím ubližoval právě jí.

Ona mě neodsoudila, ale naopak se za mě postavila a společně jsme se za to modlili. A to bylo velmi důležité pro náš vztah i pro nás samotné. Přineslo nám to novou opravdovost a hloubku. Jak mi Ježíš ukázal, my se sami silnými nikdy neuchýníme, my se musíme stát opravdovými a pokořenými, aby nás pak mohl Bůh učinit silnými.

Zříkám se ducha pornografie

Jednou, když jsem zase selhal a měl potřebu sledovat pornografii, v hlavě se mi ozval hlas - já věděl, že je to Ježíš - a řekl: „Pojď mě chválit, pojď si přečíst Bibli.“ Nezvládl jsem to, připadal jsem si jako strašný pokrytec. Vždyť jsem právě udělal naprosto vědomý hřích. Říkal jsem si: „Jak teď můžu jít před Tvoji tvář, Bože?“ Cítil jsem se jako Adam v ráji, když ochutnal jablko a schoval se před Bohem.

Ale nakonec, po několika týdnech selhávání, jsem se odhodlal a poslechl Boží hlas - a když jsem tímto způsobem zhřešil, šel jsem chválit Boha, číst Bibli, pokorit se, prosit o odpuštění. A hanba ze mě postupně padala, četnost sledování porna klesala, Boží láska přicházela...

Začal jsem více poznávat Boha. On mě neodsoudil. On je milující Otec, odpouští mi, a jediné, co chce, je, abych šel za ním, abych u něj hledal útěchu, abych přijal jeho lásku. To je první krok, zbytek vyřeší potom.

Pak jsem na jedné víkendové duchovní akci poprosil jeden milý starší manželský pár, aby se za mě konkrétně v oblasti pornografie pomodlil. Oni to udělali a po modlitbě řekli: „Teď se toho zřekni.“

Řekl jsem: „Pane Ježíši, ve Tvém jménu se zříkám ducha pornografie.“ Vyhlásoval jsem, že Ježíš je můj jediný Bůh, že on porazil hřích. A bylo to...

Úžasný dar

Po letech závislosti jsem byl svobodný. Úplně mě přešla chuť na smilnění, hnusilo se mi to. Naopak jsem poznával, jak se Bůh dívá na krásu sexuality, kterou stvořil a kterou my všemožně zne-užíváme.

On nás zve do čistoty, do čistoty srdce, myšlení, motivů, ale i tělesné čistoty a nabízí nám mnohem víc, než nám mohou dát náhražky, které nám do cesty staví ďábel, ať je to pornografie, workoholismus, farizejství, alkohol, nadměrná zábava, nezdravá zaměřenost na cokoli ... jen, aby se člověk vyhnul sám sobě a Bohu – Bohu, který nám nabízí svou lásku, život v plnosti a pokoji.

Ale pokud chceme žít život, který nám nabízí, musíme Mu dát svolení, aby vstupoval do našeho života, pustit to, co si myslíme, že drží náš život, aby se nezhroutil a nechat Ho, aby proměňoval naše myšlení.

A já můžu jen dosvědčit, jak mě Bůh postupně uzdravuje a skutečně vyvádí z otroctví, jako to udělal s Izraelem. A i když pořád reptám a řada věcí mi trvá, On je věrný, má se mnou trpělivost a neopouští mě.

Ondřej H.

Šestisté výročí smrti Jana Žižky z Trocnova

Dne 11. října 1424 při obléhání Příbyslavi zemřel husitský vojevůdce Jan Žižka z Trocnova, takže jsme si na podzim připomněli 600. výročí od jeho skonu. Je mi jasné, že psát o této osobnosti je riskantní, což obzvláště platí o Budějovicích. Ačkoli se jedná o slavného Jihočecha, téměř Budějovičana, občané tohoto staroslavného města uchovávají v paměti jeho loupežnické mládí a také

to, že zde byl odsouzen k trestu smrti stětím, což v roce 1409 znemožnil svou milostí udělenou Žižkovi král Václav IV.

Měli bychom si ale zvyknout na to, že nikdo není jen úplně špatný, stejně jako zase nikdo není jen a jen samé světlo. Naučme se už konečně vnímat realitu v její paradoxnosti a rozporuplnosti. Ano, Žižka byl lump donucený žít delší dobu na okraji společnosti. Po návratu z války v Polsku, kde velmi statečně bojoval proti Řádu německých rytířů, se stal součástí tělesné stráže Václava IV. Báł se pekla a dobře věděl proč, a proto hledal dobrého duchovního, aby se smířil s Bohem. Patrně ho našel v Janu Želivském.

Po obrácení dal k dispozici své vojenské schopnosti husitskému hnutí. Byl bezesporu geniálním vojevůdcem, který žádnou z bitev neprohrál. Vytýká se mu krutost. Ono je to ale poněkud zjednodušené, protože stejnou brutalitu projevovala také protistrana. Takové bylo středověké válečnictví. Žižka úzkostlivě dbal na to, aby nedocházelo k zabíjení žen a chlapců do patnácti let. Měl svou rytířskou čest, na kterou velmi dbal. Chudý do boje šel, chudý tento svět opouštěl. Kolik bylo obětí celého dvacetiletí husitských válek? Snad kolem čtyřiceti tisíc, což není zase tak tragické číslo. V Čechách a na Moravě tehdy žilo zhruba přes milion dvě stě tisíc lidí. Velmi pozitivně vnímám Žižkovu hlubokou a až dětsky prostou víru, zejména v eucharistii.

Jeho vojáci jej obdivovali a bezmezně mu důvěřovali. Byl tedy nejenom vynikající stratég, ale také svým způsobem motivátor – psycholog. Kde se to naučil? Patrně v oněch bandách vyděděnců a lidí žijících

na okraji společnosti. Utrakvistická církev vnímala Žižku jako světce. Byl mu dokonce zasvěcen jeden kostel a v šestnáctém století se jeho jméno objevuje v obřadu korunovace panovníka, protože v litaniích k patronům země české se nacházela invokace: „svatý Jane Žižko, oroduj za nás“. Taková jsou strohá fakta. Římští katolíci Žižku zase vyobrazovali jako démona a zrůdu, což byla součást válečné propagandy, stejně jako Žižkova nadnesená glorifikace potomky husitů.

Dlužno podotknout, že v nejtěžších dobách našich dějin Žižka prezentoval symbolickou postavu nezlomného bojovníka. Tak tomu bylo za první světové války v legiích, tak tomu bylo rovněž v době boje proti nacismu.

Nepotřebujeme pouze mazané politiky, ale také bojovníky, kteří budou i za cenu svého života hájit svobodu a hledat pravdu, a právě tady nám dějiny odkazují lumpa Žižku.

Já jako katolík bych chtěl mít Žižkovu prostou a hlubokou víru v eucharistii. Je to velké dědictví, které si možná ani neuvědomujeme. Naši předkové pro víru, tělo a krev Páně cedili krev. Není tedy divu, že v našich zemích dodnes alespoň na některých místech přetrvává hluboká víra v eucharistii.

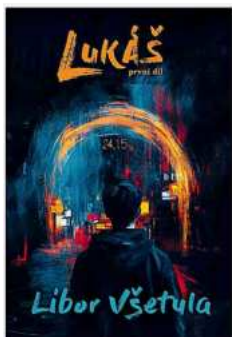
Snad není nezajímavé, že dědictví husitské epochy tkví také v tom, že se u nás při mši svaté zpívá mateřským jazykem. V Husově době to nebylo samozřejmé. Toto privilegium Betlémské kapli udělil sám římský papež jako v oné době obrovskou výjimku.

Snad není nezajímavé, že dědictví husitské epochy tkví také v tom, že se u nás při mši svaté zpívá mateřským jazykem. V Husově době to nebylo samozřejmé. Toto privilegium Betlémské kapli udělil sám římský papež jako v oné době obrovskou výjimku.

Ctirad Václav Pospíšil

(převzato z časopisu *Setkání*, se svolením redakce)

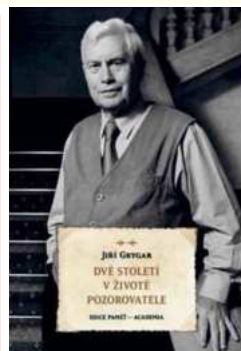
Kněz známý z TV Noe, zejména z komentářů k seriálu Chosen, Libor Všetula, napsal příběh o pu-berťákovi, který má plné zuby toho, jak mu říkají, čemu má věřit. Kostel? Zbytečnost. Zpověď? Tra-paná povinnost. Bůh? Možná někde existuje... Jen-že pak se před ním objeví tajemná brána, která mu otevře svět, kde věci nejsou tak černobílé, jak si myslel. Za tip děkujeme Martinu Běhalovi.

Anička Kolesárová (1928–44), mučednice čistoty a první blahoslavená "neřeholní" Slovenka, se kon-cem II. světové války stala obětí zločinu, jež na ní spáchal voják Rudé armády. Přikázal jí, aby šla s ním: buď svolí a vyspí se s ním, anebo že ji zabije. Když se mu odmítne podvolit, dovolí jí rozloučení s tatínkem a zastřelí ji. Autorka životopisu je blogerka a propagátorka adopcí na Slovensku.

"Vyhledávejte krásu, užijte si drobné dary života, vnímejte všechno, co dokážete, optikou požehnání, a nikoli oběti, přesměrujte svoje úsilí na malou a lokální úroveň, střídejte a tvořte pozitivní příběhy, držte se svého poslání tím, že se nebudete snažit být víc, než jste...," píše mimo jiné americká environmentální humanistka v knize o tom, jak nepropadat panice ani rezignaci.

Jiří Grygar je jedním z vědců, kteří se nejen hlásí k víře, ale celý život se snaží neúnavně vysvětlo-vat, že mezi vírou a vědou není rozpor. Už jako devítiletý sdělil rodičům, že chce být hvězdářem. Už tehdy ho fascinovalo, že existují způsoby, jak se něco dozvědět o povaze věcí, kterých se ne-můžeme dotýkat. Kniha mapuje splnění jeho přání a popisuje lidi, které na této cestě potkal.

Tato scénka "posledního soudu" zprvu připomíná komický výstup dvojice Kaiser-Lábus na téma "rozdělovna nebe-peklo". Zemřelí odevzdávají své životopisy úslužným soudcům a pak si stoupají na váhu, která je na základě jejich hříchů vždy "odsoudí". U posledního ve frontě ale dojde k nečekanému zvratu... Za tip děkujeme Janu Hejdovi.

"Když jsem stál ve frontě na svaté přijímání, najednou jsem uviděl, že místo kněze tam je Pán Ježíš. Byl nesmírně ztrápený, zbičovaný, zmučený. Přistoupil k němu člověk a dal mu facku. Pán Ježíš sklonil hlavu, byl smutný, a přesto dál podával sám sebe," líčí své zjevení muž s tím, že podle něj mohlo jít o obraz nehodného svatého přijímání, tedy neúcty či znevažování této svátosti.

"Když jsem před 20 lety slyšel evangelium, měl jsem v kapse drogy a byl jsem připraven zabít člověka. Ale ten člověk mě zlomil tím, že mi řekl: Ježíš Tě miluje a chce Ti odpustit tvé hříchů," vypráví René Ferko, dnes pastor Apoštolské církve v Děčíně, který by rád, aby jeho příklad strhl další lidi, a to nejen z řad Romů - a výsledky se dostávají...

Tip na pouť: klášter Teplá - plzeňská diecéze

Tepelský klášterní kostel Zvěstování Páně patří mezi čtyři posvátná místa plzeňské diecéze, kde lze letos získat plnomocné odpustky. Historie místní komunity premonstrátů započala před více než 800 lety. V areálu rozsáhlého kláštera najdeme monumentální opatský kostel z let 1193–1232, který zachycuje unikátní přechod románského slohu v gotický. Interiér chrámu nás ohromí skvostnou barokní úpravou. Motiv Zvěstování Páně je zachycen na hlavním oltáři z roku 1750. Zajímavé je, že uprostřed hlavní lodi stojí další tzv. křížový oltář. V severní lodi kostela se nachází Hroznatova kaple. Blahoslavený Hroznata je zakladatelem místního kláštera, blahořečen byl v roce 1897.

Těžkou ránu pro vzkvétající klášter přineslo 20. století. Po roce 1945 v něm zůstali dva čeští kněží, zbytek byl odsunut. V roce 1950 byl klášter nuceně uzavřen a 28 let sloužil jako kasárny Československé lidové armády. Duchovní a kulturní bohatství místa bylo pošlapáno. Situace se změnila po roce 1990, kdy byl zdevastovaný majetek navrácen kánonii premonstrátů. Dnes klášter Teplá znovu prožívá renesanci. (tb)

Foto: Zdeněk Poruba/Člověk a víra

Soutěž: poznejte fotku

Minulý úkol (foto vlevo), kapli v Olešné, uhodli V. Tománková Dryjová, T. Skalová, A. Moravová, M. Nýdrlová, L. Březinová, P. Hensl, T. Kostková, M. Svitáková, J. Fencl...

Tipy na fotku vpravo pošlejte do 14. 3. na mazanec@centrum.cz, případně na WhatsApp (775 269 206).

Výherce obdrží knihu od Matice křemešnické, které tímto děkujeme.